

[Justitsministeren.]

netop fra Sønderjylland, at denne Tanke oprindeligt blev fremført i den danske Rigsdag, idet man sagde: Lad os faa en tilsvarende Ordning heroppe, som den har været i Sønderjylland, nemlig at der paa Embedskontorerne kan udføres visse af de Forretninger, som nu alene udføres af Sagførerne, og som Sagførerne beregner sig en meget høj Takst for.

Overfor det ærede Medlem skal jeg udtale, at det ikke er Meningen her at skabe en Retsbistand for ubemidlede, men en Retsbistand, der skal betales med en rimelig Takst, det vil sige en under de givne Forhold forsvarelig Takst. Den ærede Ordfører ved, at vi allerede nu ifølge Retsplejeloven har en Form for Retsbistand for ubemidlede, og det vilde derfor være ganske mærkværdigt, om vi her gennem dette Lovforslag skulde søge endnu en Adgang dertil.

Det ærede Medlem Hr. H. F. Ulrichsen var inde paa, at hvis man gik med til det her foreslaede, kunde man let risikere at faa mindre kvalificerede Kræfter til de paagældende Stillinger, fordi de ikke blev saa godt lønede. Ja, det er rigtigt, det fører visse Ubehageligheder og Ulemper med sig at gaa bort fra den nuværende Ordning, men det er nødvendigt at gøre det, den kan ikke i Længden opretholdes, og vi maa tage de Ulemper, der følger med. Men de Argumenter, som det ærede Medlem nu fremførte, har vi en Gang før hørt i den danske Rigsdag, nemlig den Gang Spørgsmaalet blev drøftet om at gøre Dommerne fastlønnede i Stedet for sportelønnede. Tiden har dog heldigvis paa dette Omraade ikke bekræftet en saadan Antagelse, idet det har vist sig, at man med en nogenlunde forsvarelig Løn godt har kunnet faa kvalificerede Dommere, og det samme antager jeg vil blive Tilfældet for Dommerfuldmægtigenes Vedkommende.

Der er et Parti foruden Partiet Venstre, som jeg er glad ved er gaaet i Brechen for det foreliggende Lovforslag, og det er det radikale Venstre. De Radikale har tilsagt Støtte netop til den Tanke, som ligger bagved Lovforslagets § 4. Jeg fik ganske vist ikke det Indtryk, at det ærede Medlem Hr. C. C. Heilesen var lige saa begejstret for denne Tanke, som hans Parti har været ved andre Lejligheder. Det forekommer mig rimeligt, at Staten siger: vi maa paa visse Kontorer have to Fuldmægtige, uagtet een i og for sig kunde udføre det Arbejde, som er strengt forbundet med Embedets Tarv, idet den ene ofte kan være ude i Forretning, og den anden

da maa træde til; det er da rimeligt, at de faar Adgang til at udføre visse private Forretninger, naar disse er saa klare og lige-til, at de ikke som Regel giver Anledning til Proces.

Jeg tror, at den her foreslaede Reform, som gaar ud paa at komme bort fra de privatiserende Fuldmægtige, er god; og jeg beklager blot, at den ikke blev gennemført i Tilslutning til Retsplejeloven, thi hvis den daværende Regering havde været stemt for den, vilde den sikkert den Gang meget let kunne være gennemført; da man just gennemførte de Synspunkter som det ærede Medlem Hr. C. C. Heilesen og jeg gør os til Talsmænd for; men den Gang glemte man det desværre, i hvert Fald satte man ikke sine Kræfter ind derpaa.

Det ærede Medlem Hr. C. C. Heilesen var inde paa, at her kan en Dommer komme til at staa kontra sin Fuldmægtig og komme ud for at skulle paadømme de Forretninger, han selv har været med til at udføre. Ja, det er rigtigt, men det er noget, som allerede nu kan forekomme paa mange Omraader, ogsaa hvor den vedkommende optræder som Embedsmand. Ifølge vor nugældende Lov kan en Dommer komme til at skønne over; hvad hans Dommerfuldmægtig har foretaget som Embedsmand, ja, ikke blot over; hvad hans Fuldmægtig har gjort; han kan ogsaa komme til at skønne over egne Embedsforretninger; vi er jo saa vant til at se en Dommer skønne over en foretagen Eksekution eller Arrest. Det kan vi derfor ikke fremhæve som Eksempel paa, hvor uheldig en saadan Ordning er.

Det er klart, at de Forretninger, som her vil blive udført paa vedkommende Kontorer, sker paa Dommernes Ansvar, og det er efter min Mening ligeledes klart, at det er Præsidenten i den vedkommende Ret, som maa rejse Paataale, hvis der indkommer for mange Klager. Ministeriet henleder den vedkommende Præsidents Opmærksomhed paa Forholdet, men det maa være Præsidenten, der taler med Dommeren om det paagældende Forhold.

Hvad angaar Spørgsmaalet om Taksterne, skal jeg kun sige, at det sikkert er rigtigt, at Gennemførelsen af det foreliggende Lovforslag vil blive en Udgift for Statskassen; men jeg er overbevist om, at den vil betyde en Besparelse for Befolkningen, som i mange Tilfælde vil kunne faa billig Retsbistand fremfor at skulle betale de Takster, som forlanges af Sagførerne, og som vi vistnok alle synes ofte er vel høje.

Jeg er enig i den Betragtning, at Staten selvfølgelig ikke i al Almindelighed skal